

[Elsie-Merete Ross.]

søge at gøre deres indflydelse gældende gennem de medlemmer, som akademirådet udpeger. Så må vi ved revision af loven se, om der er grund til en ændring. Af repræsentantskabets 28 medlemmer har kunstnerrepræsentanterne klar overvægt med deres 16 medlemmer, hvoraf de 8 repræsenterer den bildende kunst.

I den første henvendelse fra akademirådets præsident blev det hævdet, at der blev tillagt den til enhver tid siddende kulturminister for stor indflydelse på kunstlivet. Oprindelig stod der, at repræsentantskabet skulle „foreslå“ 2 medlemmer til hvert udvalg; nu er det ændret til „indstille“, hvori der ligger en stærkere binding. Desuden har ministeren tilkendegivet, som det er anført i bemærkningerne, at han agter at følge repræsentantskabets indstilling; og da kunstnerne som sagt dér har flertal, mener jeg, at de har stor indflydelse på besættelsen af posterne i de administrerende udvalg. Derimod er det fastholdt, at ministeren selv foreslår det tredje, henholdsvis femte medlem, men indhenter udtalelse fra repræsentantskabet forud for beskikkelsen. Også her må det være muligt for kunstnerne at gøre deres synspunkter gældende.

Mens de unge kunstnere har været glade for ordningen med de 3-årige stipendier, har andre været imod dem og ville have foretrukket, at beløbene blev anvendt til indkøb af kunst hos unge kunstnere. Der er i forvejen afsat 400.000 kr. til indkøb og 350.000 kr. til engangsydelser. Begge beløb kan jo, hvis der er behov for det, komme de unge kunstnere til gode, som ikke får stipendierne. Gennem de 3-årige stipendier har man villet forsøge en ordning, som man f. eks. kender det for universitetsuddannede. De 3-årige stipendier vil kunne anvendes til studierejser, ligesom også engangsydelser vil kunne anvendes til rejser. Derfor er der ikke stillet forslag om særlige rejsestipendier.

Selv om fordelingen af fondets midler ikke uden videre kan tilsidesættes, er det dog meningen, at de skal administreres smidigt og kan kombineres. Indstillingen om ændret anvendelse af midlerne kan ske gennem repræsentantskabet. Skulle større ændringer vise sig ønskelige, vil dette kunne ske, når loven skal revideres i folketingsåret 1967-68.

I forbindelse med denne revision har udvalget henstillet til ministeren før den tid at få undersøgt, i hvilket omfang det vil være rimeligt at udvide statens kunstfond til også at omfatte andre grupper af skabende kunstnere, f. eks. kunsthåndværkere og teatrets og filmens skabende kunstnere.

Når repræsentantskabet er udpeget, vil ministeren i samarbejde med dette nedsætte et udvalg, der skal udarbejde retningslinjer for anvendelsen og fordelingen af de indkøbte kunstværker. I bemærkningerne til det fremsatte lovforslag blev det nævnt, at ministeren kunne tænke sig, at de indkøbte kunstværker blev sendt ud på vandrestillinger. Om man udsender dele af de årligt indkøbte kunstværker på vandrestillinger, eller om man vil opbygge mere permanente samlinger som foreslået i kunstkommissionens betænkning, der senere kan sendes ud som vandrestillinger, skal jeg ikke tage stilling til. Hovedsagen for mig er, at man fastholder ideen om vandrestillinger og sørger for, at de kommer ud på skoler og seminarier, så interessen for den bildende kunst stimuleres.

Statens kunstfonds midler skal også benyttes til støtte for kunstneres efterladte. Da jeg ikke, efter at udvalget har fået besvaret spørgsmålet om, hvad der forstås ved efterladte, har haft lejlighed til at spørge ministeren, om jeg har forstået svaret rigtigt, vil jeg gerne have en bekræftelse på det her. Ministeren henviser til Eckersberg-Thorvaldsenfondet, som siden 1956 har lagt vægt på, om den pågældende rent faktisk kan betragtes som efterladt efter en kunstner, d. v. s. om der faktisk har bestået et forsørgelsesforhold eller et gensidigt hjælpe- og støtteforhold. Det tiltaler mig overordentligt, at det ikke alene er vielsesattesten, men det faktisk eksisterende forhold mellem de pågældende, der er afgørende for eventuel støtte. Når det derefter anføres, at fondets praktiske erfaringer viser, at der er ydet støtte til enker og børn, får jeg mine tvivl om, at min foregående fortolkning har været helt rigtig; men det kan måske skyldes, at ikke andre personer, der har stået i et gensidigt hjælpe- og støtteforhold til den afdøde kunstner, har meldt sig. Jeg vil spørge, om min første, bredere fortolkning er rigtig, da den i bekræftende fald kan få betydning for en del mennesker. Eckersberg-Thorvald-